

עמ"י 17471/09/16 - פיירברג איכר מרים נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

08 ספטמבר 2016

עמ"י 17471-09-16 מרים(עציר) נ' מדינת ישראל

לפני כבוד השופט ארז יקואל
העוררת

פיירברג איכר מרים (עציר)

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

נוכחים:

ב"כ העוררת - עו"ד נתן שמחוני

ב"כ המשיבה - רפ"ק אלישע קוגן, רפ"ק ליאת שניידר

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

לפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בראשון - לציון (כב' השופט ע' מיכלס) במסגרת מ"י 16520-09-16 מיום 7.9.16. בהחלטתו, הורה בית המשפט קמא על הארכת מעצרה של העוררת עד ליום 12.9.16 לאחר שאותרו רף ראיתי ועילת מעצר נדרשים בכל הקשור לחשד המופנה כלפיה כי ביצעה עבירות של שוחד, מרמה, הפרת אמונים ועבירות נוספות על פי חוק איסור הלבנת הון.

נטען כי על פי החשד, לקחה העוררת שוחד מקבלנים ויזמים בעיר נתניה בתמורה לקידום פרויקטים בעיר אשר מצויים בתחום אחריותה. בית המשפט קמא התרשם מקיומו של רף ראיתי נדרש, בדמות חשד סביר הקושר את העוררת לביצוע העבירות המיוחסות לה וכן מעילת מעצר, בדמות היסוד הסביר לחשש כי שחרור העוררת ישבש את מהלכי החקירה.

ב"כ העוררת טען כי שגה בית המשפט קמא בכך שקבע שמתקיימים התנאים המצדיקים את מעצרה מאחורי סורג ובריוח. לדידו של ב"כ העוררת, לא קמה עילת מעצר המצדיקה את המשך מעצרה של העוררת ומודגש כי חומרת החשדות לבדה אינה יכולה להוות תחליף לקיומה של עילת מעצר. עוד נטען כי אף בהנחה שמתקיים חשד סביר בדבר

קיומן של העבירות הנטענות, לא ניתן לראות בעצם חשד זה כמקים את עילת המעצר, כפי שנקבע על ידי בית המשפט קמא. לשיטתו של הסנגור, קיומה של עילה זו צריך שייבחן בנפרד מהחשדות הנטענים כלפי העוררת, על מנת שלא יהפכו שני התנאים המצטברים - רף ראייתי ועילת מעצר - לתנאי אחד. ב"כ העוררת מדגיש כי המדובר, לכל היותר, בחשש בעלמא לשיבוש מהלכי חקירה, מבלי שהוצג כל חשד קונקרטי בהקשר זה. הסנגור מפנה לחשיפת העוררת לכתבה שפורסמה בעיתון הארץ לפני למעלה מחודש ימים, בין היתר, בנושא הנחקר, מבלי שתעשה מאום המגיע כדי שיבוש החקירה המעודדת. רק מטעם זה, סובר ב"כ העוררת כי מרשתו ראוי לאמונו המלא של בית המשפט לבל תשבש את הליכי החקירה ככל שתשוחרר לחלופת מעצר. ב"כ העוררת מוסיף וטוען, כי בית המשפט קמא שגה בכך שלא בחן כדבעי את האפשרות להורות על שחרור העוררת לחלופת מעצר שפגיעתה בחירותה פחותה על אף הוראות הדין המחייבות זאת. הסנגור מסכם במסגרת כתב הערר בעתירה להורות על שחרור העוררת בתנאי ערובה כפי שייקבעו על ידי בית משפט זה.

במהלך הדיון שהתקיים בערר, הדגיש ב"כ העוררת את המעמד הקשה מנשוא בו היא מצויה. הובהר רקע חייה של העוררת, על מגוון תפקידיה הציבוריים החשובים, מבלי שדבק בה כל רבב. עוד נטען, כי אין הצדקה להותיר את העוררת במעצר של ממש ומתבקשת בחינת עניינה במובחן מעניינים של מעורבים אחרים בפרשה. לדידו של הסנגור, עילת המעצר קשורה בפרויקט אחד בלבד והובהר כי גם במהלך הימים האחרונים, אין בנמצא כל אינדיקציה לשיבוש מהלכי החקירה מטעם העוררת. הסנגור שב וטען, כי יש להעדיף את מכלול הנתונים החיוביים הקשורים בעוררת, באופן שיטה את הכף למתן האמון המתבקש בה לבל תשבש את מהלכי החקירה ככל שתשוחרר. עוד הודגש, כי הכלל הוא החירות והמעצר הוא החריג לאותו כלל והסנגור שב והדגיש כי אין לגזור עילת מעצר מעצם קיומו של החשד הסביר המופנה כלפי העוררת. בנוסף ובתימוכין באסמכתאות, נטען כי אין די בחשש בעלמא משולל ביסוס בחומר הראיות על מנת לקבוע עילת מעצר בעניינה של העוררת וכי יש לבחון אינדיקציות בחומר הראיות לשם קביעה מושכלת כי קיים יסוד סביר לחשש שהליכי החקירה ישובשו ככל שתשוחרר ממעצרה. בנוסף, ביקש הסנגור לאבחן אסמכתאות אליהן הפנית בהחלטה קודמת מהיום בעניינים של מעורבים אחרים בפרשה במסגרת עמ"י 15236-09-16 (בתוספת לשני תיקים מאוחדים).

לעניין הרף הראייתי הנדרש, נטען כי יש ביכולת העוררת להפריך את החשד הסביר המיוחס לה והודגש כי ניתן לאפשר לה לעשות זאת שעה שהיא משוחררת בתנאים שפגיעתם בחירותה פחותה. הסנגור סיכם בהפניה למצבה הבריאותי של העוררת ומכל אלו, עתר לבחינת חלופת מעצר שתכלול אף הרחקת העוררת מהעיר נתניה. לחילופין, עתר הסנגור להורות על צמצום ימי המעצר כפי שנקבעו בעניינה של העוררת.

המשיבה, מצדה, טענה כי יש להותיר את החלטת המעצר על כנה והדגישה כי העוררת הנה אחת החשודות המרכזיות בפרשייה, כי מדובר בחקירה מסועפת ומורכבת וכי פעולות החקירה הנדרשות מצדיקות את המשך מעצרה. הוסף, כי הנושא מצוי בתחילתה של חקירה וקיימות פעולות חקירה רבות לביצוע.

עיינתי בטענות הצדדים, בהחלטת בית המשפט קמא, בחומר החקירה הכולל שבתיק החקירה וכן בחומרי חקירה נוספים שהוצגו לעיוני שלא הוצגו טרם לכן לפני בית המשפט קמא ומלפניי. התרשמתי ממכלול נסיבות העניין והגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות בעיקרו, למעט צמצום מתון של ימי המעצר שנקבעו בעניינה של העוררת. זאת, לא משום שגגה בהחלטת בית המשפט קמא, אלא לאור נתונים שהוצגו מלפניי היום, המורים כי החקירה בעניינה של העוררת

התקדמה.

אשר לרף הראייתי הנדרש, התרשמתי כי החוטים הקושרים את העוררת לביצוע העבירות המיוחסות לה אינם כה דקים באופן המצדיק קביעה כי אין בנמצא רף ראייתי המצדיק את המשך מעצרה. קיים חשד סביר הקושר את העוררת לביצוע העבירות המיוחסות לה. אין מדובר בחשד בעלמא.

אשר לעילת המעצר, התרשמתי כי קיים יסוד סביר לחשש ששחרור העוררת בשלב זה ישבש את מהלכי החקירה. כפי הקביעות שבבש"פ 2904/10 צ'רני נ' מדינת ישראל [18.4.10] אליו הפנה הסנגור, סבורני כי אין מדובר ב"חשש בעלמא או בחשש ערטילאי משולל ביסוס בחומר הראיות" מכוחו נקבע כי מתקיים יסוד סביר לחשש כי שחרור העוררת ישבש את מהלכי החקירה. ראוי להפנות לתשתית הנדרשת לעניין על דרך הפנייה לחומר החסוי ולחומר החקירה שהוצג לפניי, בהקשר לקיומו של חשש לשיבוש הליכי חקירה. מעבר לנתונים שבתיק החקירה אותם סימנתי בדיון האחר שהתקיים היום בעניינם של מעורבים אחרים, אני מסמן בחותמתי וכ-במ/1 עד 6/במ/ אינדיקציות המלמדות על אפשרות העוררת לשבש מהלכי חקירה ככל שתשחרר ממעצרה. לבד מזאת, אני מפנה לרשימת פעולות החקירה הנדרשות בעניינה של העוררת רק ביחס לפרויקט הבודד אותו ציין הסנגור בטיעוניו לפניי. מדובר ב-34 פעולות חקירה מהן ניתנות לשיבוש ישיר על ידי העוררת פעולות 6-34. על יסוד זה סבורני כי ראוי המסקנה לפיה שחרורה של העוררת בשלב זה לחלופת מעצר, אף אם מרוחקת מהעיר נתניה, עלולה לשבש את פעולות החקירה. בנוסף, קיימת חשיבות להיקף החקירה ולמעמדה הבכיר של העוררת בעיריית נתניה באופן המוסיף נדבך נוסף ליסוד הסביר לחשש כי שחרורה בשלב מוקדם זה של החקירה ישבש את מהלכיה.

בנוסף, כפי שצינתי בהחלטה קודמת מהיום בעניינם של מעורבים אחרים, לא מצאתי ממש בהפניית הסנגור לכתבה שהתפרסמה בעיתון "הארץ" משמע פרסומה שומט את היכולת, בשלב זה, להוסיף ולשבש מהלכי חקירה. כבר ציינתי כי אני שותף לדעתו של בית המשפט קמא בקביעתו לפיה "מכאן שעילת השיבוש נובעת מהחשש הכבד שכעת, לאחר מעצרים של החשודים, ולאחר שהיחידה החוקרת התחילה לחשוף בפניהם את טיב החשד המופנה כלפיהם, יקל עליהם לשבש את החקירה".

הפניית הסנגור לבש"פ 1706/15 פלוני נ' מדינת ישראל [15.3.15] ניתנת לאבחנה ולו נוכח הנתק ממנו התרשם בית המשפט העליון בין משפחת המתלוננת למשפחת העורר בכל הקשור לחשש משיבוש מהלכי החקירה. לא ראיתי מי יתקע כף לידי כי התקיים נתק שכזה בין העוררת לבין הגורמים הרלוונטיים המצוינים בפעולות החקירה אותן מניתי, ככל שתשחרר ממעצרה, וסבורני כי היפוכו של דבר הוא הנכון. בנוסף, עדיין מצאתי לנכון להפנות לאסמכתאות נוספות לפיהן ניתן ללמוד על הכוונה לשיבוש הליכי חקירה מכלל נסיבות העניין, ובכלל זה מהות העבירה, וכי לא ראוי להטיל על המשיבה "נטל מיוחד" על מנת להוכיח חשש לשיבוש הליכי חקירה ב אופן שידרש ממנה להציג ראיות ספציפיות בנושא, ראה בש"פ 1986/94 מדינת ישראל נ' עמאר [21.9.94]; בש"פ 2094/97 הורוביץ נ' מדינת ישראל [14.4.97] ו-בש"פ 75229/99 בן עמי נ' מס ערך מוסף - מחלקת תביעות [3.11.99].

הסנגור ציין כי אזכורים אלו אינם רלוונטיים לעניינה של העוררת, שכן שם דובר על עיכוב יציאה מן הארץ, אך לא ניתן להתעלם מהתייחסות בית המשפט העליון לנושא השיבוש כפי שעלה במובאות אלו, גם אם עסקינן בעיכוב יציאה מן הארץ.

בנוסף, מכלול הנתונים הניבט מתיק החקירה מלמד על נימוקים מיוחדים כסוג פעולות החקירה, ריבוי המעורבים, הקשר הנחזה בין העוררת לבין מעורבים נוספים, מורכבות החקירה והיקפה, שלפיהם עולה הצורך לנקוט בהליכי חקירה שלא ניתן לקיימם אלא שהעוררת נתונה במעצר. אני מפנה בהקשר זה כדוגמא בלבד לפעולת חקירה מספר 5 שבדוח הסודי שהוצג לעיוני. מדובר בחקירה מורכבת ומסועפת המצויה בראשיתה, ושוכנעתי כי לעת זו לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך שפגיעתה בחירותה של העוררת פחותה. גם בעניינה של העוררת העדפתי את האינטרס הציבורי שבניהול החקירה על מי מנוחות ללא חשש לשיבושה, וזאת על פני האינטרס הפרטני של העוררת בחירות.

בהינתן כל אלו, התרשמתי כי לא נפל פגם בהחלטת בית המשפט קמא, ואכן ימי המעצר שנקבעו על ידו תואמים את פעולות החקירה הנדרשות, אך יחד עם זאת, וכפי שציינתי, נוכח שהחקירה מתקדמת בקצב יפה והתבצעו פעולות חקירה נוספות מאז מעצרה של העוררת, ראיתי לנכון לצמצם את ימי מעצרה כך שתיעצר עד ליום 11.9.16 עד השעה 14:00.

שב"ס יוודא כי העוררת תיפגש עוד היום עם גורם רפואי בבית המעצר, וכי יועבר אליה ציוד נדרש לקראת השבת הקרבה.

ניתנה והודעה היום ה' אלול תשע"ו, 08/09/2016 במעמד הנוכחים.

ארז יקואל , שופט